II

(Neleģislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2015/96

(2014. gada 1. oktobris),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 167/2013 papildina, iekļaujot tajā prasības par lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ekoloģiskajiem un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 5. februāra Regulu (ES) Nr. 167/2013 par lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību ([1]) un jo īpaši tās 19. panta 6. punktu,

tā kā:

(1) Iekšējais tirgus aptver teritoriju bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta brīva preču, pakalpojumu un kapitāla aprite un personu pārvietošanās. Šajā nolūkā ir spēkā tāda visaptveroša ES tipa apstiprināšanas sistēma un pastiprināta tirgus uzraudzības sistēma attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem un to sistēmām, sastāvdaļām un atsevišķām tehniskajiem mezgliem, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 167/2013.

(2) Termins "lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļi" aptver dažādus transportlīdzekļu tipus ar vienu vai vairākām asīm un diviem, četriem vai vairāk riteņiem vai kāpurķēdēm, piemēram, riteņtraktorus, kāpurķēžu traktorus, piekabes un velkamas iekārtas, ko izmanto dažādām lauksaimniecības un mežsaimniecības vajadzībām, tostarp īpašiem uzdevumiem.

(3) Pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma un lai vienkāršotu un paātrinātu tipa apstiprināšanas tiesību aktu pieņemšanu, ir ieviesta jauna regulatīvā pieeja, saskaņā ar kuru likumdevējs parastā likumdošanas procedūrā pieņem vienīgi pamatnoteikumus un pamatprincipus, bet Komisiju pilnvaro pieņemt deleģētos aktus par sīki izstrādātiem tehniskiem noteikumiem. Saskaņā ar šo principu Regulā (ES) Nr. 167/2013 ir noteikti pamatnoteikumi par funkcionālo drošumu, darba drošību un ekoloģiskajiem raksturlielumiem, un Komisija tiek pilnvarota tehniskās specifikācijas noteikt deleģētos aktos.

(4) Tāpēc lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem būtu jānosaka tipa apstiprinājuma tehniskās prasības attiecībā uz to ekoloģiskajiem un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumiem.

(5) Komisija 2010. gadā paziņoja par Eiropas tīru un energoefektīvu transportlīdzekļu stratēģiju ([2]). Minētajā stratēģijā tika ierosināts, ka Savienībai jārīkojas jomās, kurās tās rīcība var nodrošināt konkrētu pievienoto vērtību un papildināt nozares, valstu un reģionālo publisko iestāžu veiktās darbības. Ar šādu rīcību būtu jātiecas mazināt transportlīdzekļu ietekmi uz apkārtējo vidi, vienlaikus stiprinot Savienības autobūves nozares konkurētspēju. Jo

([1]) OV L 60, 2.3.2013., 1. lpp.
([2]) COM(2010) 186 galīgā redakcija, 28.4.2010.

īpaši ir būtiski jāsamazina lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ogļūdeņražu emisijas, lai uzlabotu gaisa kvalitāti un nodrošinātu atbilstību piesārņojuma robežvērtībām. Tas būtu jāpanāk, ne tikai samazinot ogļūdeņražu atgāzu un iztvaikošanas emisijas no minētajiem transportlīdzekļiem, bet arī palīdzot samazināt gaistošo daļiņu līmeņus.

(6) Atsaucoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/68/EK ([1]) noteikumiem, šajā regulā ir noteiktas vairākos secīgos posmos piemērojamas emisiju robežvērtības gāzveida un cietdaļiņu piesārņotājiem un testa procedūra iekšdedzes motoriem, kas paredzēti lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzekļiem. IIIa, IIIb un IV posma emisiju robežvērtības lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu motoriem, nosakot stingras gāzveida un cietdaļiņu piesārņotāju emisiju robežvērtības un vienlaikus saskaņojot tiesību aktus ar starptautiskajiem standartiem, ir viens no pasākumiem, kas paredzēts, lai samazinātu cietdaļiņu un ozona prekursoru, piemēram, slāpekļa oksīdu un ogļūdeņražu, emisijas.

(7) Lai nodrošinātu, ka tirdzniecībā starp dalībvalstīm neveidojas tehniskie šķēršļi, ir vajadzīga standartizēta metode, kā mērīt lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu motoru degvielas patēriņu un oglekļa dioksīda emisijas. Turklāt arī jānodrošina, lai patērētājiem un lietotājiem tiktu sniegta objektīva un precīza informācija.

(8) Viens no Savienības tiesību aktu par transportlīdzekļu apstiprināšanu galvenajiem mērķiem ir panākt, lai tirgū laisti jauni transportlīdzekļi, to sastāvdaļas un atsevišķi tehniskie mezgli nodrošinātu augstu vides aizsardzības līmeni. Nebūtu pieļaujams, ka minētā mērķa sasniegšanu apdraud noteiktu detaļu vai aprīkojuma uzstādīšana pēc transportlīdzekļu laišanas tirgū vai nodošanas ekspluatācijā. Tālab būtu jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu to, ka apstiprinātājiestāde pirms laišanas tirgū pārbauda detaļas vai aprīkojumu, ko var uzstādīt lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem un kas var nopietni traucēt tādu sistēmu darbību, kuras ir būtiskas vides aizsardzībai. Minētajos pasākumos būtu jāietver tehniskie noteikumi par prasībām, kurām jāatbilst minētajām detaļām vai aprīkojumam.

(9) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/37/EK ([2]) ir paredzēts, ka visurgājējiem un bezceļu pilnpiedziņas transportlīdzekļiem EK gatava transportlīdzekļa tipa apstiprinājums piemērojams kā lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem. Tāpēc šo regulu attiecībā uz prasībām to ekoloģiskajiem un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumiem vajadzētu piemērot arī minētajiem transportlīdzekļu tipiem ar nosacījumu, ka attiecīgā tipa transportlīdzekļi ietilpst transportlīdzekļu kategorijā, kā minēts Regulā (ES) Nr. 167/2013.

(10) Turpinoties tehnikas attīstībai, ir jāpielāgo šīs direktīvas pielikumos noteiktās tehniskās prasības. Motoru kategorijas, robežvērtības un īstenošanas datumi būtu jāsaskaņo ar turpmākām izmaiņām Direktīvā 97/68/EK saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 71. pantu.

(11) Ekoloģisko un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumu prasības attiecībā uz gāzveida un cietdaļiņu piesārņotāju emisijām līdz dienai, kad uz to motoriem sāk attiekties Direktīva 97/68/EK, nevajadzētu piemērot tādiem transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar motoriem, uz kuriem minētā Direktīva neattiecas. Tomēr transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar motoriem, uz kuriem neattiecas Direktīvas 97/68/EK piemērošanas joma, var piešķirt gatava transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu saskaņā ar šo regulu.

(12) Savienība ar Padomes Lēmumu 97/836/EK ([3]) ir pievienojusies Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Nolīgumam vienotu tehnisko prasību apstiprināšanai riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un detaļām, ko var uzstādīt un/vai lietot riteņu transportlīdzekļos, un par nosacījumiem to apstiprinājumu savstarpējai atzīšanai, kas piešķirti, pamatojoties uz šīm prasībām (Pārskatītais 1958. gada nolīgums). Paziņojumā "*CARS 2020:* rīcības plāns konkurētspējīgai un ilgtspējīgai Eiropas autobūves nozarei" Komisija uzsvēra, ka starptautisku noteikumu pieņemšana saskaņā ar ANO EEK 1958. gada nolīgumu ir labākais veids, kā novērst ar tarifiem nesaistītus šķēršļus tirdzniecībā. Tāpēc prasības, kas noteiktas direktīvās, ko atceļ ar Regulu (ES) Nr. 167/2013, vajadzības gadījumos būtu jāaizstāj ar atsaucēm uz attiecīgajiem ANO EEK noteikumiem.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 16. decembra Direktīva 97/68/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem pret gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju no iekšdedzes motoriem, ko uzstāda visurgājējai tehnikai (OV L 59, 27.2.1998., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīva 2003/37/EK, kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām un ar ko atceļ Direktīvu 74/150/EEK (OV L 171, 9.7.2003., 1. lpp.).

([3]) Padomes 1997. gada 27. novembra Lēmums 97/836/EK par Eiropas Kopienas pievienošanos ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Nolīgumam vienotu tehnisko prasību apstiprināšanai riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un detaļām, ko var uzstādīt un/vai lietot riteņu transportlīdzekļos, un par nosacījumiem to apstiprinājumu savstarpējai atzīšanai, kas piešķirti, pamatojoties uz šīm prasībām (Pārskatītais 1958. gada Nolīgums) (OV L 346, 17.12.1997., 78. lpp.).

(13) Iespēja piemērot ANO EEK noteikumus transportlīdzekļu ES tipa apstiprināšanas vajadzībām kā pamatu Savienības tiesību aktiem ir paredzēta Regulā (ES) Nr. 167/2013. Saskaņā ar šo regulu tipa apstiprinājumu saskaņā ar ANO EEK noteikumiem, kurus piemēro līdzvērtīgi Savienības tiesību aktiem, uzskata par ES tipa apstiprinājumu saskaņā ar minēto regulu un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem.

(14) ANO EEK noteikumu izmantošana līdzvērtīgi Savienības tiesību aktiem palīdz izvairīties ne tikai no tehnisko prasību, bet arī no sertificēšanas un administratīvo procedūru dublēšanās. Turklāt tipa apstiprinājumam, kas tieši pamatojas uz starptautiski pieņemtiem standartiem, vajadzētu uzlabot piekļuvi tirgum trešās valstīs, jo īpaši tajās, kuras ir Pārskatītā 1958. gada nolīguma puses, tādējādi uzlabojot Savienības ražošanas nozares konkurētspēju.

(15) Ņemot vērā attiecīgajā nozarē ierosinātās darbības mērogu un ietekmi, šajā regulā paredzētie Savienības pasākumi ir neaizstājami, lai tiktu sasniegti noteiktie vides un drošības mērķi, proti, apstiprinājuma piešķiršana transportlīdzekļiem Savienībā. Šos mērķus dalībvalstis nevar pienācīgi sasniegt katra atsevišķi.

(16) Prasības attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ekoloģiskajiem un spēkiekārtu veiktspējas raksturlielumiem ir būtiskas, lai tiem varētu piešķirt tipa apstiprinājumu, tāpēc šo regulu vajadzētu piemērot, sākot ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 piemērošanas dienu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir noteiktas sīki izstrādātas tehniskās prasības un testu procedūras, kas attiecas uz piesārņotāju emisijām un pieļaujamajiem ārējā trokšņa līmeņiem saistībā ar lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ekoloģiskajiem un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumiem, kā arī prasības un testu procedūras, kas jāievēro, veicot lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu, to motoru, sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko mezglu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 167/2013.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Regulas (ES) Nr. 167/2013 3. panta definīcijas. Piemēro arī šādas definīcijas:

1) "emitēti piesārņotāji" ir gāzveida un cietdaļiņu piesārņotāju emisijas atgāzēs;

2) "atgāzēs esošo piesārņotāju pēcapstrādes sistēma" ir atgāzu virzīšanās caur ierīci vai sistēmu, kuras mērķis ir ķīmiski vai fiziski mainīt emitētos piesārņotājus pirms to nonākšanas atmosfērā, tostarp virzīšanās caur katalizatoriem, cietdaļiņu tvērējiem vai jebkuru citu sastāvdaļu, sistēmu vai atsevišķu tehnisku mezglu, lai samazinātu vai apstrādātu motora gāzveida un cietdaļiņu piesārņotāju emisijas atgāzēs;

3) "ārējā trokšņa slāpēšanas sistēma" ir visas sastāvdaļas un atsevišķi tehniski mezgli, kas veido atgāzu un trokšņa slāpēšanas sistēmu, tostarp atgāzu sistēma, gaisa ieplūdes sistēma, klusinātājs vai jebkādas tādas sistēmas, sastāvdaļas un atsevišķi tehniskie mezgli, kas saistīti ar lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzekļa pieļaujamajiem ārējā trokšņa līmeņiem un transportlīdzeklim ir uzstādīti tipa apstiprināšanas vai apstiprinājuma paplašināšanas laikā;

4) "piesārņojuma kontroles ierīce" ir sastāvdaļa, sistēma vai atsevišķs tehnisks mezgls, kas ir daļa no atgāzēs esošo piesārņotāju pēcapstrādes sistēmas;

5) "piesārņojuma kontroles aizstājējierīce" ir sastāvdaļa, sistēma vai atsevišķs tehnisks mezgls, kas paredzēts, lai ar to daļēji vai pilnīgi aizstātu atgāzēs esošo piesārņotāju pēcapstrādes sistēmu transportlīdzeklī, kuram piešķirts tipa apstiprinājums atbilstīgi Regulai (ES) Nr. 167/2013 un šai regulai;

6) "motora tips" ir motoru kategorija, kas neatšķiras pēc tādiem būtiskiem motora parametriem, kuri noteikti Direktīvas 97/68/EK II pielikuma 1. papildinājumā;

7) "bāzesmotors" ir motors, kas ir reprezentatīvs spēkiekārtai vai motoru saimei, kā noteikts Direktīva 97/68/EK I pielikuma 7. punktā;

8) "motoru saime" ir ražotāja noteikta tādu motoru grupa saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 6. punktu, kuriem, ņemot vērā to konstrukciju, vajadzētu būt līdzīgiem raksturlielumiem attiecībā uz piesārņotāju emisijām atgāzēs un kuri atbilst šīs regulas prasībām;

9) "aizstājējmotors" ir no jauna izgatavots motors, kas ir paredzēts, lai ar to aizstātu lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzekļa motoru, un kas ir piegādāts tikai šādā nolūkā;

10) "papildiekārtas" ir viss aprīkojums, aparāti un ierīces, kas uzskaitītas ANO EEK Noteikumu Nr. 120 01. grozījumu sērijas 4. pielikuma 1. tabulā;

11) "motora jauda" ir jauda, kas noteikta testu stendā uz kloķvārpstas vai tās ekvivalenta pie atbilstošā motora apgriezienu skaita;

12) "motora efektīvā jauda" ir motora jauda, kas noteikta testu stendā uz kloķvārpstas vai tās ekvivalenta pie atbilstošā motora apgriezienu skaita ar ANO EEK Noteikumu Nr. 120 01. grozījumu sērijas 4. pielikuma 1. tabulā ([1]) uzskaitītajām papildiekārtām un aprīkojumu, šo jaudu nosakot atmosfēras standartapstākļos.

II NODAĻA

RAŽOTĀJU PIENĀKUMI

3. pants

Vispārīgi pienākumi

1. Ražotājs nodrošina, lai visi jaunie transportlīdzekļi, kurus laiž tirgū, reģistrē vai nodod ekspluatācijā Savienībā, visi jaunie motori un aizstājējmotori, kurus laiž tirgū vai nodod ekspluatācijā Savienībā, un visas jaunās sistēmas, sastāvdaļas un atsevišķie tehniskie mezgli, kuri var ietekmēt transportlīdzekļa ekoloģiskos un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumus un kurus laiž tirgū vai nodod ekspluatācijā Savienībā, tiktu projektēti, konstruēti un montēti tā, lai transportlīdzeklis, kuram tehniskās apkopes tiek veiktas saskaņā ar ražotāja norādījumiem, normālos ekspluatācijas apstākļos atbilstu šīs regulas prasībām.

2. Transportlīdzekļu, motoru, sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko mezglu ražotājs ar praktisku demonstrāciju un testēšanu apstiprinātājiestādei pierāda, ka Savienībā tirgū laistie, reģistrētie vai ekspluatācijā nodotie transportlīdzekļi, motori, sistēmas, sastāvdaļas un atsevišķi tehniskie mezgli atbilst sīki izstrādātajām tehniskajām prasībām un testu procedūrām, kas noteiktas Direktīvas 97/68/EK 6. līdz 9.a pantā un I un II pielikumā.

3. Šo pantu nepiemēro eksportam uz trešām valstīm paredzētiem transportlīdzekļu tipiem.

4. pants

Vispārīgas prasības par piesārņotāju emisijām un ārējā trokšņa līmeņiem

1. Ražotājs ievēro I un II pielikumā noteiktās prasības attiecībā uz piesārņotāju emisijām.

Ražotājs ievēro III pielikumā noteiktās prasības attiecībā uz ārējā trokšņa līmeni.

2. Tipa apstiprinājumu attiecībā uz piesārņotāju emisijām atgāzēs un ārējā trokšņa līmeņa prasībām tipa apstiprinātājiestādes var paplašināt, attiecinot to uz dažādiem transportlīdzekļu variantiem, versijām un motoru tipiem un saimēm, ja transportlīdzekļa variants, spēkiekārtas veiktspējas un piesārņojuma kontroles sistēmas parametriem ir identiski raksturlielumi vai ja tie saglabājas līmeņos, kas noteikti Regulas (ES) Nr. 167/2013 19. panta 4. punktā.

([1]) OV L 257, 30.9.2010., 298. lpp.

3. Ražotājs nekavējoties ziņo apstiprinātājiestādei par visām sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko mezglu modifikācijām, kas var ietekmēt lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzekļa ekoloģiskos un spēkiekārtas veiktspējas rādītājus pēc tam, kad apstiprinātais transportlīdzekļa tips ir laists tirgū saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 19. pantu. Ziņošanas pienākumā ietilpst šādas informācijas ziņošana:

a) tipa vai motoru saimes parametri, kā noteikts Direktīvas 97/68/EK II pielikumā un šīs regulas I pielikuma 9. punktā;

b) motora atgāzēs esošo piesārņotāju pēcapstrādes sistēma, kā aprakstīts Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 6. punktā un šīs regulas I pielikuma 9.1. punktā un II pielikuma 3.2. punktā;

c) transportlīdzekļa ārējā trokšņa slāpēšanas sistēma saskaņā ar šīs regulas III pielikumu.

4. Papildus šā panta 1., 2. un 3. punkta un 14. panta noteikumiem ražotājs ievēro šādas prasības attiecībā uz ekoloģiskajiem un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumiem:

d) attiecībā uz standarta degvielām – prasības, kas noteiktas ANO EEK Noteikumu Nr. 120 01. grozījumu sērijas 7. pielikumā un Direktīvas 97/68/EK V pielikumā;

e) attiecībā uz piesārņojuma kontroles ierīcēm un piesārņojuma kontroles aizstājējierīcēm – prasības, kas noteiktas Direktīvas 97/68/EK III pielikuma 5. papildinājumā;

f) attiecībā uz testa iekārtām – prasības, kas noteiktas Direktīvas 97/68/EK III pielikumā.

5. Ražotājs apstiprinātājiestādei sniedz pierādījumus, ka 3. punktā minētās modifikācijas nepasliktina transportlīdzekļa ekoloģiskos raksturlielumus salīdzinājumā ar tipa apstiprināšanā pierādītajiem ekoloģiskajiem raksturlielumiem.

6. Ražotājs pierāda, ka piesārņojuma kontroles aizstājējierīces, kurām nepieciešams tipa apstiprinājums saskaņā ar šīs regulas 9. līdz 13. pantu un kuras laiž tirgū vai nodod ekspluatācijā Savienībā, attiecīgos gadījumos ir apstiprinātas saskaņā ar sīki izstrādātajām tehniskajām prasībām un testu procedūrām, kas izklāstītas Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 4.1.1. punktā.

7. Transportlīdzekļi, kas aprīkoti ar piesārņojuma kontroles aizstājējierīcēm, atbilst tām pašām vides testu prasībām un piesārņotāju emisiju robežvērtībām, kurām atbilst ar oriģinālajām piesārņojuma kontroles ierīcēm aprīkotie transportlīdzekļi.

5. pants

Īpaši pienākumi saistībā ar transportlīdzekļu vai motoru tipa apstiprināšanu

1. Ražotājs nodrošina, ka motora tipa radītās gāzveida un cietdaļiņu piesārņotāju emisijas atgāzēs nepārsniedz tās gāzveida un cietdaļiņu piesārņotāju emisijas atgāzēs, kas motoru kategorijām un jaudas diapazoniem noteikts atbilstīgi Direktīvas 97/68/EK darbības jomai.

2. Ražotājs nodrošina, ka spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumi atbilst līmenim, kāds apstiprinātājiestādei paziņots, izmantojot informācijas mapi, kad transportlīdzekli dara pieejamu tirgū vai pirms tā nodošanas ekspluatācijā.

Saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK III pielikuma 4.1.1. punktu ir aizliegta tādu Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 2.8. c) punktā noteiktu manipulācijas ierīču izmantošana, kuras samazina emisiju kontroles iekārtu efektivitāti.

3. Sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķa tehniskā mezgla ražotāja izmaiņas, kas notiek pēc tipa apstiprinājuma saņemšanas, automātiski nepadara šo tipa apstiprinājumu par spēkā neesošu, izņemot gadījumus, kad to sākotnējie raksturlielumi vai tehniskie parametri mainās tādā veidā, ka tiek ietekmēta motora vai piesārņojuma kontroles sistēmas darbība.

6. pants

Motora kā atsevišķa tehniskā mezgla tipa apstiprināšanas prasības

Lai saņemtu ES tipa apstiprinājumu motoram vai motoru saimei kā atsevišķam tehniskajam mezglam, ražotājs saskaņā ar šīs regulas I pielikuma noteikumiem pierāda, ka motoriem ir veikti testi un ka motori atbilst šajā regulā un Direktīvā 97/68/EK noteiktajām prasībām.

III NODAĻA

DALĪBVALSTU PIENĀKUMI

7. pants

Alternatīvu tipa apstiprinājumu ekvivalence

1. Valstu iestādes alternatīvus tipa apstiprinājumus atzīst par ekvivalentiem šajā regulā paredzētajiem apstiprinājumiem atbilstīgi IV pielikumā noteiktajam.

2. Papildus pirmajā daļā minētajām prasībām, lai alternatīvs tipa apstiprinājums tiktu atzīts par ekvivalentu šajā regulā paredzētajam apstiprinājumam, ražotājs nodrošina nediskriminējošu piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 167/2013 XV nodaļā un attiecīgajā deleģētajā aktā.

8. pants

Piesārņotāju emisiju mērīšana

Tehniskie dienesti mēra lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu piesārņotāju emisijas atgāzēs saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK noteikumiem, kas pielāgoti ar šīs regulas I pielikuma prasībām.

9. pants

Ārējā trokšņa līmeņa mērīšana

1. Tipa apstiprināšanas vajadzībām tehniskie dienesti mēra ar pneimatiskām riepām aprīkotu T kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu un ar gumijas kāpurķēdēm aprīkotu C kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ārējā trokšņa līmeni saskaņā ar testēšanas nosacījumiem un metodēm, kas noteiktas III pielikuma 1.3.1. punktā.

2. Tehniskie dienesti ievēro arī testēšanas nosacījumus un izmanto metodes, kas noteiktas III pielikuma 1.3.2. punktā, un rezultātus reģistrē saskaņā ar III pielikuma 1.3.2.4. punkta noteikumiem.

3. Tipa apstiprināšanas vajadzībām tehniskie dienesti mēra ar metāla kāpurķēdēm aprīkotu C kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ārējā trokšņa līmeni saskaņā ar stacionārās testēšanas nosacījumiem un metodēm, kas noteiktas III pielikuma 1.3.2. punktā.

4. Tehniskie dienesti ievēro arī testēšanas nosacījumus un izmanto metodes, kas noteiktas III pielikuma 1.3.3. punktā, un reģistrē rezultātus.

10. pants

Prasības par spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumiem

Lai novērtētu lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumus, motora efektīvās jaudas, motora griezes momenta un īpatnējā degvielas patēriņa mērījumus veic saskaņā ar ANO EEK Noteikumu Nr. 120 01. grozījumu sēriju.

11. pants

Īpaši nosacījumi transportlīdzekļu vai motoru tipa apstiprināšanai

1. Tipa apstiprinājumus drīkst piešķirt transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar motoriem, uz kuriem neattiecas Direktīvas 97/68/EK piemērošanas joma.

2. 24 mēnešus pēc dienas, kad stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem Direktīvas 97/68/EK piemērošanas jomu paplašina, attiecinot to arī uz tādiem transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar motoriem, uz kuriem patlaban neattiecas minētās direktīvas piemērošanas joma (vai vēlākais 2018. gada 1. janvārī), dalībvalstis atsakās piešķirt šajā regulā paredzētos tipa apstiprinājumus transportlīdzekļiem, kuri neatbilst visām šīs regulas prasībām.

3. Tipa apstiprinājumi, kas piešķirti saskaņā ar šā panta pirmo punktu, zaudē derīgumu trīs gadus pēc to tiesību aktu stāšanās spēkā, ar kuriem Direktīvas 97/68/EK piemērošanas jomu paplašina, ietverot tajā minētos motorus (vai vēlākais 2018. gada 31. decembrī).

Sākot no 2019. gada 1. janvāra, dalībvalstis uzskata, ka jaunu transportlīdzekļu atbilstības sertifikāti vairs nav derīgi Regulas (ES) Nr. 167/2013 38. panta vajadzībām, un aizliedz šādu transportlīdzekļu reģistrāciju, tirdzniecību un nodošanu ekspluatācijā.

4. Tipa apstiprināšanas vajadzībām Direktīvas 97/68/EK 9. panta 3.c, 3.d un 4.a punktā noteiktos termiņus pagarina par 3 gadiem attiecībā uz T2, T4.1 un C2 kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem, kas definēti Regulas (ES) Nr. 167/2013 4. panta 3., 6. un 9. punktā un 2. panta 2. punktā un aprīkoti ar L līdz R kategorijas motoriem. Attiecīgi pagarina arī Direktīvas 97/68/EK 9. panta 4.a punktā un 10. panta 5. punktā un Regulas (ES) Nr. 167/2013 39. pantā noteiktās pārejas un atkāpes klauzulas.

5. Aizstājējmotori atbilst tām pašām robežvērtībām, kādām bija jāatbilst nomaināmajam motoram, kad tas sākotnēji tika laists tirgū.

6. Aizstājējmotorus marķē saskaņā ar I pielikuma papildinājumu.

12. pants

ES tipa apstiprināšanas procedūras

Neskarot 11. pantu un ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. pantā minēto īstenošanas pasākumu stāšanos spēkā, ja ražotājs to pieprasa, valsts iestādes nedrīkst, pamatojoties uz transportlīdzekļu emisijām, atteikt ES tipa apstiprinājumu vai valsts tipa apstiprinājumu jaunam transportlīdzekļa vai motora tipam vai aizliegt reģistrēt, pārdot vai nodot ekspluatācijā jaunu transportlīdzekli un pārdot vai izmantot jaunus motorus, ja attiecīgais transportlīdzeklis vai motori atbilst šajā regulā un tās īstenošanas pasākumos noteiktajām prasībām.

13. pants

Piesārņojuma kontroles aizstājējieierīču pieejamības nodrošināšana tirgū vai uzstādīšana transportlīdzeklī

Piesārņojuma kontroles aizstājējierīcēm, uz kurām attiecas arī sistēmas tipa apstiprinājums attiecībā uz transportlīdzekli, nepiemēro nekādu papildu sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisko mezglu apstiprināšanu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 26. panta 3. punktu.

14. pants

Elastīguma sistēma

1. Atkāpjoties no 10. panta 3. punkta, dalībvalstis saskaņā ar V pielikuma nosacījumiem pēc ražotāja pieprasījuma un ar nosacījumu, ka apstiprinātājiestāde ir piešķīrusi attiecīgo atļauju nodošanai ekspluatācijā atbilstīgi elastīguma sistēmai, atļauj laist tirgū noteiktu skaitu tādu transportlīdzekļu, kas aprīkoti ar motoriem, kuri atbilst Direktīvas 97/68/EK 9. panta prasībām.

2. Šā panta 1. punktā noteikto elastīguma sistēmu piemēro no brīža, kad sākas katrs posms, un tās ilgums ir tāds pats kā posma ilgums.

V pielikuma 1.2. punktā minētā elastīguma sistēma ir spēkā tikai tikmēr, kamēr ilgst III B posms, vai trīs gadus, ja neseko cits posms.

3. Tādu transportlīdzekļu tipi, kuri tiek nodoti ekspluatācijā atbilstīgi elastīguma sistēmai, ir aprīkoti ar motoru tipiem, kas atbilst V pielikuma noteikumiem.

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

15. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro no 2016. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2014. gada 1. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMU SARAKSTS

Pielikuma numurs	Pielikuma nosaukums	Lpp.
I	Prasības saistībā ar ES tipa apstiprinājumu motoru tipam vai motoru saimei, ko izmanto lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam un ko attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem uzskata par atsevišķu tehnisko mezglu.	15
II	Prasības saistībā ar ES tipa apstiprinājumu lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam, kas attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem aprīkots ar motoru tipu vai motoru saimi	21
III	Ārējā trokšņa emisiju prasības	23
IV	Alternatīvu tipa apstiprinājumu atzīšana	27
V	Noteikumi par lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem un motoriem, ko laiž tirgū saskaņā ar 14. pantā noteikto elastīguma sistēmu	28

I PIELIKUMS

Prasības saistībā ar ES tipa apstiprinājumu motoru tipam vai motoru saimei, ko izmanto lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam un ko attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem uzskata par atsevišķu tehnisko mezglu

1. **Vispārīgi noteikumi**

Direktīvas 97/68/EK noteikumus piemēro ES tipa apstiprinājumam motoru tipam vai motoru saimei, ko izmanto lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam un ko attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem uzskata par atsevišķu tehnisko mezglu, ar šādiem pielāgojumiem:

1.1. šajā regulā atsauces uz visurgājēju tehniku Direktīvā 97/68/EK interpretē kā atsauces uz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekli;

1.2. šajā regulā atsauces uz pamatiekārtu ražotāju (*OEM*) Direktīvā 97/68/EK interpretē kā atsauces uz transportlīdzekļa ražotāju;

1.3. šajā regulā datumus, kas Direktīvā 97/68/EK minēti attiecībā uz motoru laišanu tirgū, interpretē kā datumus, kad notiek motoru un transportlīdzekļu sākotnējā nodošana ekspluatācijā;

1.4. šajā regulā Direktīvā 97/68/EK minētos motoru tipa un motoru saimju apstiprinājuma datumus interpretē kā motoru tipa vai motoru saimes vai transportlīdzekļa tipa ES tipa apstiprinājuma vai valsts tipa apstiprinājuma datumus.

2. **Pieteikums ES tipa apstiprinājuma saņemšanai motora tipam vai saimei kā atsevišķai tehniskai vienībai**

2.1. Pieteikumu tipa apstiprinājuma saņemšanai motoru tipam vai saimei saistībā ar emitētajiem piesārņotājiem iesniedz motora ražotājs vai tā pārstāvis.

2.2. Tipa apstiprinājuma pieteikumam pievieno informācijas mapi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 22. pantu un atbilstoši īstenošanas aktam, kas pieņemts saskaņā ar minētās regulas 68. panta c) punktu.

2.3. Motoru, kas atbilst motora tipa vai bāzesmotora raksturlielumiem, kas aprakstīti Direktīvas 97/68/EK I pielikumā, iesniedz tehniskajam dienestam, kas atbildīgs par apstiprinājuma testu veikšanu.

3. **Specifikācijas un testi**

Piemēro Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 4., 8. un 9. iedaļas, 1. un 2. papildinājuma un III, IV un V pielikuma noteikumus.

4. **Sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko mezglu tipa apstiprinājums**

Ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 167/2013 IV līdz VII, IX un X nodaļā izklāstītos noteikumus attiecībā uz ES tipa apstiprinājumu, tādu atsevišķu tehnisko mezglu, sastāvdaļu un sistēmu tipa apstiprināšanu, kas ietekmē lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ekoloģiskos un spēkiekārtas veiktspējas raksturlielumus, veic pirms laišanas tirgū vai pirms pirmās nodošanas ekspluatācijā.

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 19. un 52. pantu minētās prasības jo īpaši attiecas uz:

— motoriem,

— atgāzēs esošo piesārņotāju pēcapstrādes sistēmām,

— ārējā trokšņa emisiju slāpēšanas sistēmu.

Tipa apstiprināšanas informācijas dokumenti ir atbilstīgi īstenošanas aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. pantu.

5. **Motoru marķējums**

Motoru marķē, ievērojot prasības, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 167/2013 34. pantā un īstenošanas aktā, kas pieņemts saskaņā ar minētās regulas 68. panta h) punktu.

6. **Ražošanas atbilstība**

Papildus Regulas (ES) Nr. 167/2013 28. pantā noteiktajām prasībām motoru ražošanas atbilstību pārbauda, ievērojot Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 5. punkta noteikumus.

7. **Paziņojums par apstiprinājumu izsniegšanu**

Paziņojums par apstiprinājumu, apstiprinājuma paplašināšanu, atteikšanu vai anulēšanu, vai ražošanas galīgu pārtraukšanu attiecībā uz motoru tipu atbilstīgi šim pielikumam vai attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipu atbilstīgi II pielikumam ražotājam jādara zināms dalībvalstīm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 31. panta un XVI nodaļas noteikumiem.

8. **Tirgus uzraudzība**

Ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 167/2013 7. pantu, tirgus uzraudzību veic, ievērojot īstenošanas aktus, kas pieņemti saskaņā ar minētās regulas 68. panta g), j) un m) punktu.

9. **Motoru saime**

9.1. *Parametri, pēc kuriem definē motoru saimi*

Motoru saimi var definēt ar konstrukcijas pamatparametriem, kam jābūt kopīgiem visiem minētās saimes motoriem. Dažos gadījumos parametri var mijiedarboties. Šāda mijiedarbības radīta ietekme arī jāņem vērā, lai nodrošinātu to, ka motoru saimē iekļauj tikai motorus ar līdzīgiem piesārņotāju emisiju atgāzēs parametriem.

Lai varētu uzskatīt, ka motori pieder vienai motoru saimei, tiem ir jābūt šādiem kopīgiem pamatparametriem.

9.1.1. Sadegšanas cikls: 2-taktu/4-taktu

9.1.2. Dzesēšanas līdzeklis: gaiss/ūdens/eļļa

9.1.3. Atsevišķu cilindru darba tilpums:

— 85 % līdz 100 % robežās no motoru saimes lielākā darba tilpuma.

9.1.4. Gaisa padeves metode: ar vai bez papildu spiediena

9.1.5. Degvielas tips: dīzeļdegviela/benzīns

9.1.6. Degkameras tips/konstrukcija

9.1.7. Vārsti un atveres – konfigurācija, izmēri un skaits

9.1.8. Degvielas padeves sistēma

Dīzeļmotoriem:

— smidzinātājs ar sūkni,

— rindsūknis,

— sadalītājsūknis,

— vienelementa,

— sūknis-sprausla.

Benzīna motoriem:

— karburators,

— ar iesmidzināšanu ieplūdes kanālos,

— ar tiešo iesmidzināšanu.

9.1.9. Dažādi raksturlielumi

— atgāzu recirkulācija,

— ūdens iesmidzināšana/emulģēšana,

— gaisa iesmidzināšana,

— turbopūtes dzesēšanas sistēma,

— aizdedzes veids (kompresijaizdedze, dzirksteļaizdedze).

9.1.10. Atgāzu pēcapstrāde

— oksidācijas katalizators,

— reducēšanas katalizators,

— trīsceļu katalizators,

— siltumreaktors,

— daļiņu filtrs.

9.2. *Bāzesmotora izvēle*

9.2.1. Izraugoties motoru saimes bāzesmotoru, primārais kritērijs ir lielākā degvielas padeve virzuļa gājiena laikā pie deklarētā maksimālā griezes momenta apgriezienu skaita atbilstīgi motoru saimes būtiskajiem parametriem, kas noteikti Direktīvas 97/68/EK II pielikuma 2. papildinājumā. Ja šim primārajam kritērijam atbilst divi vai vairāki motori, tad bāzesmotoru izraugās, izmantojot sekundāro kritēriju, proti, lielāko degvielas padevi virzuļa gājiena laikā pie nominālā apgriezienu skaita. Noteiktos apstākļos apstiprinātājiestāde var secināt, ka lielāko saimes motoru emisiju līmeni vislabāk var noteikt, testējot otru motoru. Tādējādi apstiprinātājiestāde testēšanai drīkst izraudzīties papildu motoru, pamatojoties uz pazīmēm, kas liecina, ka tam varētu būt lielākie emisiju līmeņi savā motoru saimē.

9.2.2. Ja saimes motoriem ir citi atšķirīgi raksturlielumi, kas var ietekmēt piesārņotāju emisijas, tad šie raksturlielumi ir jāidentificē un jāņem vērā, izraugoties bāzesmotoru.

Papildinājums

Motoru marķējums

1. Uz katra motora, ko apstiprina kā atsevišķu tehnisku mezglu, norāda šādus datus:

   a) motora ražotāja preču zīme vai tirdzniecības nosaukums;

   b) motora tips vai attiecīgos gadījumos motoru saime un unikāls motora identifikācijas numurs;

   c) ES tipa apstiprinājuma marķējums saskaņā ar īstenošanas aktu, kas pieņemts atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. panta h) punktam.

2. Papildinājuma 1. punktā minētais marķējums ir jānorāda tā, lai tas skaidri salasāmi un neizdzēšami saglabātos visu motora darbmūža laiku. Ja izmanto etiķetes vai plāksnes, tās jāpiestiprina tā, lai arī tās saglabātos visu motora darbmūža laiku un lai etiķetes/plāksnes nevarētu noņemt, tās nesabojājot vai nepadarot nesalasāmas.

3. Papildinājuma 1. punktā minētais marķējums jāpiestiprina tādai motora daļai, kas ir vajadzīga motora normālai ekspluatācijai un ko parasti motora darbmūža laikā nemaina. Minētais marķējumu jāizvieto tā, lai pēc motora un visu tā ekspluatācijai vajadzīgo papildiekārtu iemontēšanas lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzeklī jebkura persona tās viegli varētu saskatīt. Ja marķējuma saskatīšanai jānoņem pārsegs, minēto prasību uzskata par ievērotu, ja pārsega noņemšana ir vienkārša.

   Ja rodas šaubas par šīs prasības ievērošanu, to uzskata par ievērotu, ja ir pievienots papildu marķējums, uz kura norādīts vismaz motora identifikācijas numurs un ražotāja preču zīme, tirdzniecības nosaukums vai logotips. Minēto papildu marķējumu piestiprina pie tādas svarīgas sastāvdaļas vai blakus tādai, kura visā motora darbmūža laikā parasti nav jānomaina, un tā, lai regulāro apkopju laikā tas būtu viegli pieejams bez instrumentu izmantošanas; pretējā gadījumā papildu marķējumu izvieto atstatus no oriģinālā marķējuma uz motora kartera. Gan oriģinālais marķējums, gan attiecīgos gadījumos papildu marķējums ir skaidri saskatāms pēc tam, kad ir iemontētas visas motora ekspluatācijai vajadzīgās papildiekārtas. Ir pieļaujams pārsegs, kas atbilst iepriekšējā punktā minētajām prasībām. Papildu marķējumu norāda noturīgā veidā, ieteicams, tieši motora augšpusē, piemēram, iegravējot to vai nostiprinot uzlīmi vai plāksni atbilstīgi 2. punkta prasībām.

4. Motori jāklasificē, izmantojot to identifikācijas numurus, tā, lai viennozīmīgi varētu noteikt to izgatavošanas secību.

5. Pirms motori atstāj ražošanas līniju, uz tiem jābūt visam vajadzīgajam marķējumam.

6. Motora marķējumu precīzu izvietojumu norāda informācijas dokumentā atbilstīgi īstenošanas aktam, kas pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. panta h) punktu.

7. Attiecībā uz aizstājējmotoriem tekstu "AIZSTĀJĒJMOTORS" piestiprina marķējumam uz motora, izmantojot metāla plāksnīti.

II PIELIKUMS

Prasības saistībā ar ES tipa apstiprinājumu lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam, kas attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem aprīkots ar motoru tipu vai motoru saimi

1. **Vispārīgi noteikumi**

Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, piemēro Direktīvas 97/68/EK I pielikuma definīcijas, simbolus, saīsinājumus, specifikācijas un testus, ražošanas atbilstību novērtējumu specifikāciju, parametrus, kas raksturo motoru saimi un bāzesmotora izraudzīšanās nosacījumus.

2. **Pieteikums ES tipa apstiprinājuma saņemšanai lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam**

2.1. Pieteikums ES tipa apstiprinājuma saņemšanai lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem

2.1.1. Pieteikumu tipa apstiprinājuma saņemšanai lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem iesniedz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ražotājs vai tā pārstāvis.

2.1.2. Tam pievieno informācijas dokumentu atbilstīgi īstenošanas aktam, kas pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. panta a) punktu.

2.1.3. Ražotājs tehniskajam dienestam, kas atbildīgs par apstiprinājuma testu veikšanu, iesniedz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa motoru, kas atbilst motora tipa vai bāzesmotora raksturlielumiem saskaņā ar šīs regulas I pielikuma un Direktīvas 97/68/EK VII pielikuma noteikumiem.

2.2. Pieteikums ES tipa apstiprinājuma saņemšanai lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam ar apstiprinātu motoru

2.2.1. Pieteikumu tipa apstiprinājuma saņemšanai lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipam attiecībā uz emitētajiem piesārņotājiem iesniedz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ražotājs vai tā pārstāvis.

2.2.2. Tam pievieno informācijas dokumentu atbilstoši paraugam, kas norādīts īstenošanas aktos, kuri pieņemti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. panta a) un l) punktu, un motora vai motoru saimes, kā arī attiecīgā gadījumā lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa tipā uzstādītu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko mezglu ES tipa apstiprinājuma sertifikāta kopiju.

3. **Specifikācijas un testi**

3.1. Vispārīgi noteikumi

Piemēro Direktīvas 97/68/EK I pielikuma 4., 8. un 9. iedaļas, 1. un 2. papildinājuma un III, IV un V pielikuma noteikumus.

3.2. Motora uzstādīšana transportlīdzeklī

Uzstādot motoru transportlīdzeklī, nodrošina atbilstību šādām prasībām attiecībā uz motora tipa apstiprinājumu:

3.2.1. ieplūdes retinājums nepārsniedz to, kas norādīts motoram ar tipa apstiprinājumu;

3.2.2. izplūdes pretspiediens nepārsniedz to, kas norādīts motoram ar tipa apstiprinājumu.

3.3. Tās transportlīdzekļa sastāvdaļas, kas var ietekmēt emitētos piesārņotājus, projektē, konstruē un montē tā, lai normālos transportlīdzekļa ekspluatācijas apstākļos, neraugoties uz iespējamām vibrācijām, tiktu ievērotas šajā regulā noteiktās tehniskās prasības.

4. **Apstiprinājums**

Visiem lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu tipiem, kas aprīkoti ar motoru, kam izsniegts tipa apstiprinājuma sertifikāts saskaņā ar šīs regulas I pielikumu vai līdzvērtīgs tipa apstiprinājums saskaņā ar šīs regulas IV pielikumu, izsniedz tipa apstiprinājuma sertifikātu saskaņā ar īstenošanas aktu, kas pieņemts atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 167/2013 68. panta a) punktam.

III PIELIKUMS

Ārējā trokšņa emisiju prasības

1. **Pieļaujamie ārējā trokšņa līmeņi**

1.1. *Mērinstrumenti*

Instrumentu sistēma, tostarp mikrofoni, kabeļi un priekšējais stikls, ja to izmanto, atbilst 1. klases instrumentu prasībām, kā noteikts IEC 61672-1:2002. Filtri atbilst 1. klases instrumentu prasībām, kas noteiktas IEC 61260:1995.

1.2. *Mērījumu veikšanas nosacījumi*

Mērījumus veic ekspluatācijas kārtībā esošiem lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem bez kravas pietiekami klusā un atklātā vietā (apkārtējais un vēja troksnis ir vismaz par 10 dB (A) mazāks nekā mērāmais trokšņa līmenis.

Šāda vieta var būt, piemēram, vaļējs laukums 50 m rādiusā, kura centrālā daļa vismaz 20 m rādiusā ir praktiski horizontāla; tā var būt klāta ar betonu, asfaltu vai līdzīgu materiālu, bet nedrīkst būt klāta ar mīkstu sniegu, garu zāli, mīkstu augsni vai pelniem.

Testa trases virsma ir tāda, kas nerada pārmērīgu riepu troksni. Šis nosacījums attiecas tikai uz tāda ārējā trokšņa mērījumiem, ko rada kustībā esoši lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļi.

Mērījumus veic skaidrā laikā, kad nav stipra vēja. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa vai mikrofona tuvumā drīkst atrasties tikai novērotājs, kurš veic iekārtas nolasījumus, jo skatītāju klātbūtne lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzekļa vai mikrofona tuvumā var ievērojami ietekmēt iekārtas nolasījumus. Ievērojamas rādītāja svārstības, kas nešķiet saistītas ar vispārējiem trokšņa līmeņa rādītājiem, nolasot vērtības, neņem vērā.

1.3. *Mērījumu metode*

1.3.1. Kustībā esošu lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ārējā trokšņa līmeņa mērīšana

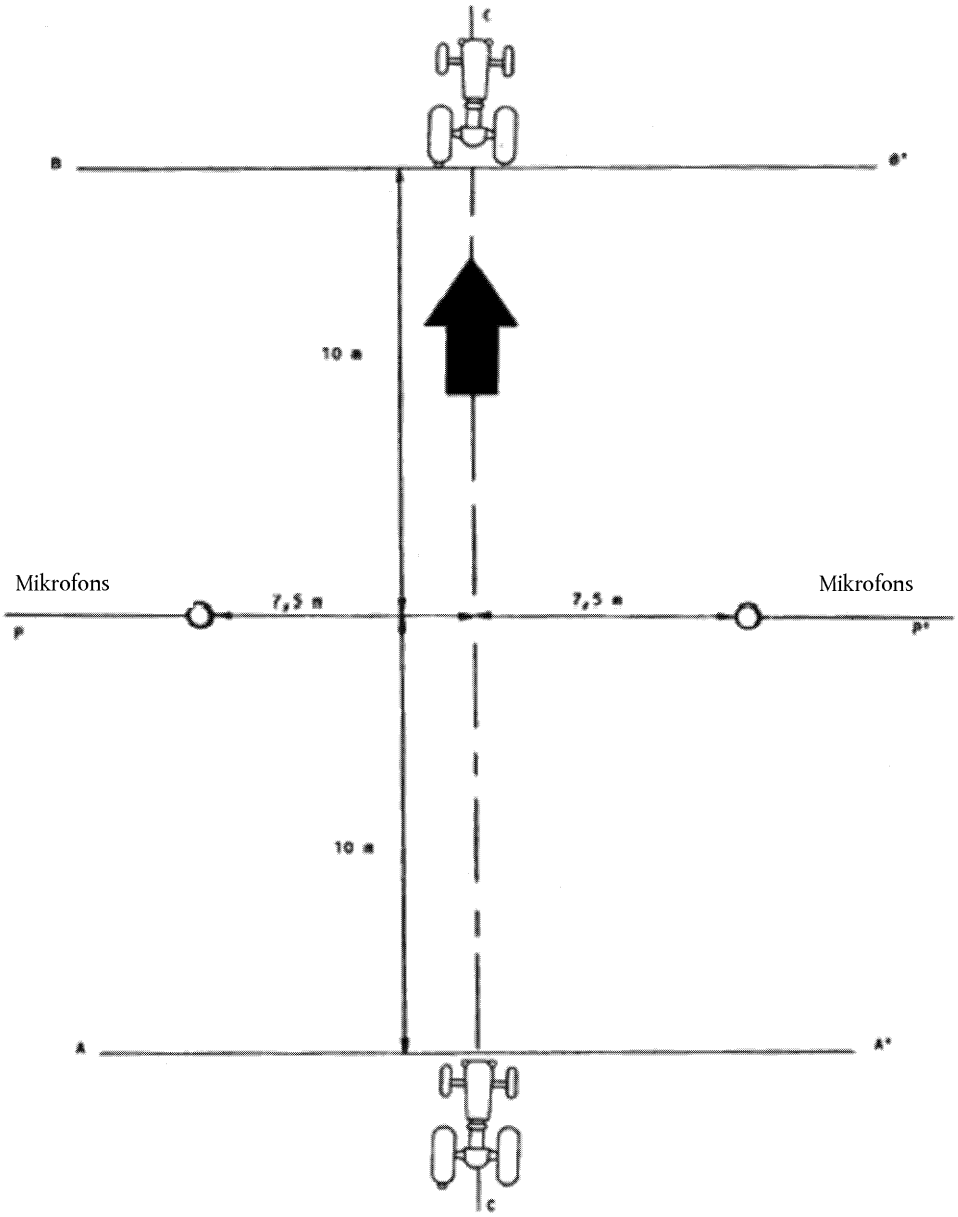
Katrā lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa pusē veic vismaz divus mērījumus. Mērierīces regulēšanas vajadzībām var veikt iepriekšējus mērījumus, tomēr tos neņem vērā.

Mikrofonu novieto 1,2 metru augstumā virs zemes 7,5 metru attālumā no lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa viduslīnijas CC, šo attālumu mērot pa šīs līnijas perpendikulu PP′ (1. attēls).

Abas līnijas AA′ un BB′, kas ir paralēlas līnijai PP′ un atrodas attiecīgi 10 metrus pirms un 10 metrus pēc minētās līnijas, atzīmē uz testa trases. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzeklis tuvojas līnijai AA′ vienmērīgā ātrumā, kā norādīts turpmāk. Tad, cik vien ātri iespējams, pilnībā atver droseļvārstu un tur to šādā stāvoklī, līdz lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa aizmugure šķērso līniju BB′; pēc tam droseļvārstu, cik vien ātri iespējams, aizver. Ja lauksaimniecības vai mežsaimniecības transportlīdzeklim ir piekabe, to neņem vērā, nosakot, kad notiek līnijas BB šķērsošana.

Mērījuma rezultāts ir maksimālais reģistrētais trokšņa līmenis.

1. attēls

1.3.1.1. Testa ātrums ir trīs ceturtdaļas no ražotāja deklarētā maksimālā projektētā ātruma (vmax), kādu var sasniegt augstākajā pārnesumā, ko lieto, pārvietojoties pa ceļiem.

1.3.1.2. Rezultātu interpretēšana

1.3.1.2.1. Lai ņemtu vērā mērinstrumentu neprecizitāti, katra mērījuma rezultātu nosaka, no mērinstrumenta rādījuma atņemot 1 dB(A).

1.3.1.2.2. Mērījumus uzskata par derīgiem, ja atšķirība starp diviem secīgiem mērījumiem vienā un tajā pašā lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa pusē nepārsniedz 2 dB(A).

1.3.1.2.3. Testa rezultāts ir augtākais izmērītais trokšņu līmenis. Ja šis rezultāts pārsniedz testētā lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa kategorijai maksimālo pieļaujamo skaņas līmeni par 1 dB(A), veic vēl divus mērījumus. Trim no četriem šādiem mērījumiem jāiekļaujas noteiktajās robežvērtībās.

1.3.2. Stacionāra lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa ārējā trokšņa mērīšana

1.3.2.1. Trokšņa līmeņa mērierīces novietojums

Mērījumus veic punktā X (kā parādīts 2. attēlā) 7 metru attālumā no lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa tuvākās virsmas. Mikrofonu novieto 1,2 m augstumā virs zemes.

1.3.2.2. Mērījumu skaits: veic vismaz divus mērījumus.

1.3.2.3. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu testēšanas nosacījumi

Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa motoru bez ātruma ierobežotāja darbina ar trīs ceturtdaļām no tāda apgriezienu skaita minūtē, pie kāda saskaņā ar lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa ražotāja sniegto informāciju tas attīsta maksimālo jaudu. Motora apgriezienu skaitu minūtē mēra ar atsevišķu ierīci, piemēram, rituļstendu un tahometru. Ja motoram ir ātruma ierobežotājs, kas neļauj tam pārsniegt apgriezienu skaitu, pie kura tas sasniedz maksimālo jaudu, to darbina maksimālajā ātrumā, kādu pieļauj šis ierobežotājs.

Pirms mērījumu veikšanas motoru uzsilda līdz tā normālajai darba temperatūrai.

1.3.2.4. Rezultātu interpretēšana

Testa protokolā norāda visus reģistrētos ārējā trokšņa līmeņa nolasījumus. Motora jaudu reģistrē saskaņā ar šīs regulas 9. panta noteikumiem. Jānorāda arī lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa noslodzes stāvoklis.

Mērījumus uzskata par derīgiem, ja atšķirības starp diviem secīgiem mērījumiem vienā un tajā pašā lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa pusē nepārsniedz 2 dB(A).

Mērījuma rezultāts ir maksimālā reģistrētā vērtība.

1.3.3. Ārējā trokšņa testēšanas noteikumi kustībā esošiem C kategorijas transportlīdzekļiem ar metāla kāpurķēdēm

Ar metāla kāpurķēdēm aprīkotiem C kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem troksni kustībā mēra, ekspluatācijas kārtībā esošiem transportlīdzekļiem bez kravas, kuru motors darbojas ar nominālo apgriezienu skaitu un kuri ar konstantu ātrumu 5 km/h (± 0,5 km/h) pārvietojas pa mitru smilšu slāni, kā norādīts ISO 6395:2008 5.3.2. punktā. Mikrofonu novieto, kā noteikts 1.3.1. punktā. Izmērīto trokšņa vērtību reģistrē testa protokolā.

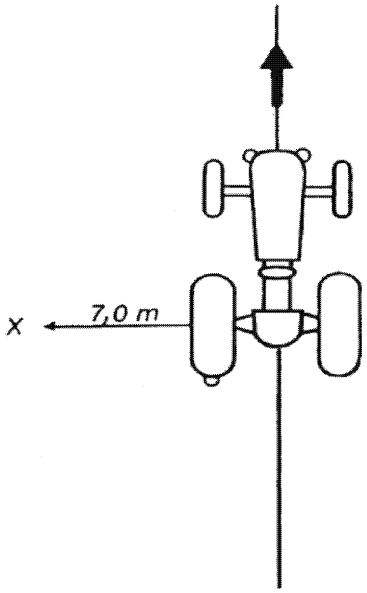
2. **Atgāzu sistēma (trokšņa slāpētājs)**

2.1. Ja lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzeklī ir uzstādīta atgāzu izplūdes trokšņa samazināšanai paredzēta ierīce (trokšņa slāpētājs), piemēro šīs iedaļas prasības. Ja motora gaisa padeves sistēma ir aprīkota ar gaisa filtru, kas vajadzīgs, lai nepārsniegtu pieļaujamo trokšņa līmeni, šo filtru uzskata par trokšņa slāpētāja daļu, un arī uz minēto filtru attiecas šā 2. punkta prasības.

Izplūdes caurulei ir jābūt novietotai tā, lai atgāzes nevarētu ieplūst kabīnē.

Mērījumu veikšanas pozīcijas stacionāriem lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem

2. attēls

2.2. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma sertifikātam ir jāpievieno atgāzu sistēmas rasējums.

2.3. Uz trokšņa slāpētāja jānorāda tā ražotājs un tips, un šādam marķējumam ir jābūt skaidri salasāmam un neizdzēšamam.

2.4. Trokšņa slāpētāja konstrukcijā atļauts lietot šķiedrainu absorbējošu materiālu vienīgi tad, ja tiek ievēroti šādi noteikumi:

2.4.1. šķiedraino absorbējošo materiālu nedrīkst izvietot tajās trokšņa slāpētāja daļās, caur kurām plūst gāzes;

2.4.2. ar atbilstīgām ierīcēm jānodrošina, lai šķiedrainais absorbējošais materiāls paliktu tam paredzētajā vietā visu laiku, kamēr tiek lietots trokšņa slāpētājs;

2.4.3. šķiedrainajam absorbējošajam materiālam jāspēj izturēt temperatūra, kas ir vismaz par 20 % augstāka nekā darba temperatūra (Celsija grādos), kas var tikt sasniegta tajā trokšņa slāpētāja vietā, kur atrodas minētie šķiedrainie absorbējošie materiāli.

IV PIELIKUMS

Alternatīvu tipa apstiprinājumu atzīšana

Turpmāk norādītos tipa apstiprinājumus un attiecīgā gadījumā arī apstiprinājuma marķējumu atzīst par ekvivalentiem saskaņā ar šo regulu piešķirtam apstiprinājumam:

a) attiecībā uz H, I, J un K kategorijas motoriem (IIIA posms), kas norādīti Direktīvas 97/68/EK 9. panta 3.a un 3.b punktā – tipa apstiprinājumi saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK XII pielikuma 3.1., 3.2. un 3.3. punktu;

b) attiecībā uz L, M, N un P kategorijas motoriem (IIIB posms), kas norādīti Direktīvas 97/68/EK 9. panta 3.c punktā – tipa apstiprinājumi saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK XII pielikuma 4.1., 4.2. un 4.3. punktu;

c) attiecībā uz Q un R kategorijas motoriem (IV posms), kas norādīti Direktīvas 97/68/EK 9. panta 3.d punktā – tipa apstiprinājumi saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK XII pielikuma 5.1. un 5.2. punktu.

V PIELIKUMS

Noteikumi par lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļiem un motoriem, ko laiž tirgū saskaņā ar 14. pantā noteikto elastīguma sistēmu

1. **Pasākumi, ko veic lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ražotājs**

1.1. Izņemot III B posmā, lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ražotājs, kas vēlas izmantot elastīguma sistēmu, apstiprinātājiestādei lūdz atļauju laist tirgū lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, kas paredzēti šajā pielikumā. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaits nepārsniedz maksimāli pieļaujamās robežvērtības, kas noteiktas 1.1.1. un 1.1.2. punktā. Motori atbilst Direktīvas 97/68/EK 9. pantā minētajām prasībām.

1.1.1. To lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaits, ko laiž tirgū saskaņā ar elastīguma sistēmu, nevienā motoru kategorijā nepārsniedz 20 % no ražotāja to gada laikā tirgū laisto transportlīdzekļu skaita, kuriem ir attiecīgā jaudas diapazona motori (ko aprēķina kā pēdējo piecu gadu pārdošanas apjoma vidējo rādītāju Savienības tirgū). Ja transportlīdzekļu ražotājs lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus Savienībā ir laidis tirgū mazāk nekā piecus gadus, vidējo rādītāju aprēķina, pamatojoties uz faktisko laikposmu, kurā transportlīdzekļu ražotājs Savienībā ir laidis tirgū lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus.

1.1.2. Alternatīvi 1.1.1. punktā noteiktajam to lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaits, kas laisti tirgū saskaņā ar elastīguma sistēmu, katrā jaudas diapazonā nepārsniedz šādas maksimālās robežvērtības:

Motoru jaudas diapazons P (kW)	Transportlīdzekļu skaits
$19 \leq P < 37$	200
$37 \leq P < 75$	150
$75 \leq P < 130$	100
$130 \leq P \leq 560$	50

1.2. III B posmā transportlīdzekļu ražotājs, kas vēlas izmantot elastīguma sistēmu, apstiprinātājiestādei lūdz atļauju laist tirgū lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, kas paredzēti šajā pielikumā. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaits nepārsniedz maksimāli pieļaujamās robežvērtības, kas noteiktas 1.2.1. un 1.2.2. punktā. Motori atbilst Direktīvas 97/68/EK 9. pantā minētajām prasībām.

1.2.1. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaits, ko laiž tirgū saskaņā ar elastīguma sistēmu, nevienā motoru jaudas diapazonā nepārsniedz 40 % no ražotāja to gada laikā tirgū laisto lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaita, kuriem ir attiecīgās kategorijas motori (ko aprēķina kā pēdējo piecu gadu pārdošanas apjoma vidējo rādītāju Savienības tirgū). Ja transportlīdzekļu ražotājs lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus Savienībā ir tirgojis mazāk nekā piecus gadus, vidējo rādītāju aprēķina, pamatojoties uz faktisko laikposmu, kurā transportlīdzekļu ražotājs Savienībā ir tirgojis lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus.

1.2.2. Alternatīvi 1.2.1. punktā noteiktajam to lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaits, kas laisti tirgū saskaņā ar elastīguma sistēmu, katrā jaudas diapazonā nepārsniedz šādas maksimālās robežvērtības:

Motoru jaudas diapazons P (kW)	Transportlīdzekļu skaits
$19 \leq P < 37$	200
$37 \leq P < 75$	175
$75 \leq P < 130$	250
$130 \leq P \leq 560$	125

1.3. Transportlīdzekļu ražotājs pieteikumā apstiprinātājiestādei iekļauj visu šādu informāciju:

a) marķējumu paraugu, kas piestiprināmi katram lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzeklim, kurā uzstādīts saskaņā ar elastīguma sistēmu tirgū laists motors. Uz marķējuma ir šāds teksts: "Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzeklis NR. … (transportlīdzekļa kārtas Nr.) NO … (kopējais transportlīdzekļu skaits attiecīgajā jaudas diapazonā) AR MOTORA NR. … UN TIPA APSTIPRINĀJUMU (piemēram, saskaņā ar Direktīvas 97/68/EK noteikumiem vai atzītu alternatīvu tipa apstiprinājumu saskaņā ar komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/96 IV pielikumu)";

b) motoram piestiprināma papildu marķējuma paraugu ar 2.2. punktā minēto tekstu.

1.4. Lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ražotājs apstiprinātājiestādei sniedz jebkādu nepieciešamo informāciju, kas saistīta ar elastīguma sistēmas īstenošanu un ko apstiprināšanas iestāde var pieprasīt lēmuma pieņemšanai.

1.5. Transportlīdzekļu ražotājs reizi divpadsmit mēnešos iesniedz ziņojumu par izmantoto elastīguma sistēmu īstenošanu katrai tās dalībvalsts apstiprinātājiestādei, kurās laiž tirgū lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļus. Ziņojumā iekļauj kumulatīvus datus par to lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu skaitu, kas laisti tirgū saskaņā ar elastīguma sistēmu, motoru un transportlīdzekļu sērijas numurus un dalībvalstis, kurās transportlīdzekļi nodoti ekspluatācijā. Šo procedūru bez jebkādiem izņēmumiem turpina visu elastīguma sistēmas darbības laiku.

2. **Motoru ražotāja rīcība**

2.1. Motoru ražotājs drīkst laist tirgū motorus atbilstīgi elastīguma sistēmai, kas apstiprināta saskaņā ar 1. un 3. iedaļu.

2.2. Motoru ražotājs minētos motorus marķē ar šādu tekstu: "Motors laists tirgū saskaņā ar elastīguma sistēmu" atbilstīgi Direktīvas 97/68/EK XIII pielikuma prasībām.

3. **Apstiprinātājiestādes rīcība**

Apstiprinātajiestāde izvērtē pieprasījumu piešķirt atļauju izmantot elastīguma sistēmu un tam pievienotos dokumentus. Tā informē lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu ražotāju par savu lēmumu ļaut vai neļaut izmantot pieprasīto elastīguma sistēmu.